

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

2008. február 11.

**Egyházi Könyvtárak Egyesülése – Rendkívüli közgyűlés
Budapest, Evangélikus Országos Könyvtár**

Jegyzőkönyv

Evangélikus Országos Könyvtár, 1085 Budapest, Üllői út 24.

Mányoki János elnök – Az ülést megnyitja. A rendkívüli közgyűlésnek két napirendi pontja lesz: az elnök lemondása és új elnök választása. Jegyzőkönyv-vezetésre Berecz Ágneszt kéri fel, hitelesítők: Kalocsai Ilona és Homor Ferenc.

Bevezetésül az Elnök elmondja: A költségvetési gondok körül viták alakultak ki az EKE elnökségében. Én a fenntartói oldal kompetenciájába tartozónak ítélem a finanszírozási/költségvetési problémák megoldását; nagyon kérdésesnek tartom a nyilvánossághoz fordulást és a döntéshozók direkt megkeresését. – Most sem értek egyet az elnökség 2007. december–2008. január folyamán kibontakozott aktivitásával/akcióival; pontosabban sem pro, sem kontra nem vagyok meggyőződve ezek helyénvalóságáról. Ha az állam létező megállapodásokat rúgott fel, akkor a fenntartóknak pert kellene indítaniuk, azonban hallgatnak, ill. nagy részük időközben jelezte, hogy kipótolja a hiányt. Annyi mindenképpen elmondható, hogy az egyházi gyűjtemények állami finanszírozásának rendje nincs kellően kidolgozva, bizonytalan, nem elég átlátható. De mégis az állam támogatásából élünk – akár nevesítve, akár nem nevesítve érkezik onnan a pénz. Ezért a Reneszánsz évvel kapcsolatos esetleges egyházi gyűjteményi „bojkott” gondolatával már semmiképpen nem értettem egyet, s mikor e nézetemmel egyedül maradtam, a lemondás mellett döntöttem.

Sullayné Szigetvári Ildikó titkár: A határozatképesség megállapításához: 35-en írták alá a jelenléti ívet, a közgyűlés tehát határozatképes.

Mányoki János elnök: A közgyűlés megalakulását és határozatképességét megállapítom. Szavazást rendel el: elnöki tiszteről való lemondása elfogadását kéri.

1. sz. határozat: A közgyűlés az elnök lemondását egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja.

Az elnöklést átveszi **Köntös László levezető elnök:** A közgyűlés köszönetét fejezi ki Mányoki János elnök úrnak eddigi tevékenységéért. Valóban elvi nézeteltérésekről volt szó, s Mányoki János – bár erre lett volna elvi lehetőség – nem akarta felvállalni a szembenállást a teljes elnökséggel. – Most új elnököt kell választanunk; az elnökség összetétele nem változik. Az új titkárt 4 évre a megválasztott elnök fogja felkérni. Az elnök személyére az elnökség tesz javaslatot; néhány perces tanácskozási szünetet tartunk.

A szünet után **Köntös László levezető elnök:** Rövid tanácskozásunk eredményes volt. Nem akartuk átvenni az evangélikusoktól a stafétabotot, de az egyeztetések eredményeként jelöltünk, akit elnöknek javasunk elfogadni: G. Szabó Botond (Debrecen).

Ásványi Ilona: Minden református elnökségi tag választható.

Köntös László levezető elnök: Igen, de ismétlem, az elnökség protestáns tagjai G. Szabó Botondot jelölik. Kérem, szavazzunk (titkos szavazás).

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülete
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

A szavazás végeredménye: 9 meghatalmazással összesen 39 szavazatból 37 igen, 2 tartózkodással **G. Szabó Botondot választja elnökké** az Egyházi Könyvtárak Egyesülése.

G. Szabó Botond elnök: Az eddig elmondottakhoz azt szeretném hozzátenni, hogy a fenntartók felelősségét senki sem vonta kétségbe, de szerintünk a szakmai szervezeteknek igenis önálló, saját arcot kell mutatniuk. – Az lenne a cél, hogy minden szakmai és egyéb szervet (pl. a gyűjteményi központokat) be kell vonni a gyűjtemény-finanszírozás új alapokra helyezésébe, mert ebben áttörést kell elérnünk 2008-ban. A Reneszánsz év bojkottja csak egy figyelemfelhívó akció volt Baranya Péter ötlete nyomán. Csak ez volt képes felkelteni a média figyelmét. – Ez az év kritikus lesz. Csepregi András is elmondta, hogy mennyivel több pénz jutott 2008-ban az egyházaknak, csak hogy annak nagy része kötött pénz és egyébként is minden csak csepp a tengerben. Nekünk az elkülönített támogatáshoz kell ragaszkodnunk, jelenleg is tárgyalások vannak folyamatban. Az idej csökkenés már brutális elvonás volt. Persze, mindenkinek a saját fenntartójánál is komoly tennivalói vannak.

Ásványi Iлона: Három dolgot szeretnék mondani. Először, kérem az elnököt, hogy tájékoztassa a tagságot a tavaly decemberi elnökségi levelezésről. Másodszor: nem mindenki tud eredményt elérni a fenntartójánál, és ezért az EKE nagyon sokat nyom a latban. A felekezeti érdekeken, sajátosságokon túl kell lépni. Harmadszor: Skaliczky Juditnál jártunk pénteken Berecz Ágnessel. Lesz egy pályázat, amelyen számítógépes fejlesztésre pályázhatunk majd, ezen a héten hirdeti meg Hiller István.

Löffler Erzsébet: Azt kérem, hogy most már foglalkozzunk az egri konferencia szervezésével is, főleg a szakmai részével.

Mózes György: a MELTE nevében köszönti az új elnököt, és a jövőben szorosabb együttműködést javasol.

G. Szabó Botond elnök: A közgyűlést berekeszti, az elnökséget és Löffler Erzsébetet az egri konferencia részleteinek megbeszélésére összehívja.

Budapest, 2008. február 11.

Mányoki János
elnök

G. Szabó Botond
elnök (megválasztott)

Berecz Ágnes
jegyzőkönyvvezető

Sullayné Szigetvári Ildikó
titkár

Kalocsai Iлона
hitelesítő

Homor Ferenc
hitelesítő

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

2008. március

Tájékoztatás az elnökség tevékenységéről a költségvetés ügyében

G. Szabó Botond levele

Kedves Kollégák!

Február 11-i rendkívüli közgyűlésünkön ismételten elhangzott, hogy az EKE tagsága várja a tájékoztatást arról, hogy mi történt, főként milyen hivatalos kezdeményezéseink voltak az intézményeinket létükben veszélyeztető helyzetben. A gyűteményi költségvetés újabb megnyomorításának napvilágra kerülésekor, 2007. novemberének utolsó harmadában az elnökség olyan lázas levelezésbe kezdett, hogy a rendelkezésemre álló forrásokat kinyomtatva, egyesítve azokat az Ásványi Ilonától és Mányoki Jánostól kért küldeményekkel, azt tapasztaltam, hogy az anyag minden túlzás nélkül könyv terjedelmű.

Bevallom, hasonló intenzitású együttműködésre, levelezésre az egyesülés fennállása óta nem volt példa. Előző elnökünk többek között terjedelmi okokból sem vállalta a beszámoló elkészítését, ugyanebből az okból magam is csupán vázlatos formában gondolhatok az alábbi összegzésre. Azt is előre bocsátanám, hogy személy szerint már a 2006. évi megszorítást olyan képtelenségnek éreztem, hogy a tagság nagy többségéhez hasonlóan meg sem fordult a fejemben egy újabb drámai csökkentés lehetősége. Sőt, néhány héttel a változtatás előtt még arról az igen rossz hírről értesültem, hogy változatlanul a 2007. évi 500 millió forint szerepel a költségvetési tervzetben.

Az EKE elnökségének tevékenysége az állami támogatás újabb csökkentése után

Leveleik dátumából ítélve legkorábban Köntös László és a pápai kollégák eszméltek, és már november 20-án levelekkel árasztottak el néhány politikust, köztük a kulturális és vallásügyi bizottság több vezetőjét és tagját (Pető Ivánt, Balog Zoltánt, Szászfalvi Imrét és másokat, sőt a pápai illetőségű Gyurcsány Ferencet is). A levelekre adott válaszokból néhány héttel később az derült ki, hogy az állam az egyházak megnövekedett bevételeiből gondolja fedezni a gyűteményektől elvont támogatást. A költségvetési vitában érdekünkben beadott módosító indítványok egy része is összefüggésbe hozható a pápai kezdeményezéssel.

Amint Ásványi Ilona a Pénzügyminisztérium honlapján észlelte a helyzetet, tudatta a hírt az elnökség tagjaival, de levele sajnos hozzám nem jutott el, így amikor a változásról értesültem, korábban vállalt szerepléseim miatt néhány napig cselekvésképtelen voltam. Ezért is nagy jelentősége volt annak, hogy Berecz Ágnes (aki később szintén kapcsolatba lépett országgyűlési képviselőkkel, pl. Gegessy Ferencsel is) vállalkozott az Országgyűlés Kulturális Bizottságához az egyesülés nevében küldendő levél megfogalmazására, melyet az elnökség néhány taktikai és egyéb módosítás után elfogadott. Ugyancsak Ágnes volt, aki a sajtóban az első komoly lépést megtette. Már december 10-én megjelent a Népszabadságban a vele készült interjú, „Kiáltanunk kell” címmel. Ásványi Ilona mindvégig a tőle megszokott gyakorisággal és energiával vette ki részét az információ közvetítéséből, a vélemények ütköztetéséből és ezáltal az ügy előmozdításából.

Vélhetőleg ismert részlet, hogy Mányoki János (akinek megválasztása után, az adott válsághelyzetig sajnos nem volt elegendő alkalma az elnökség munkatílusát megismernie és ezzel összehangolódnia) a kezdetektől úgy vélte, hogy a kérdés megoldása szinte kizárólagosan fenntartóinkra, egyházi vezetőinkre tartozik. Annak tudatában azonban, hogy nem minden egyházi vezető érzékeny gyűteményi kérdések iránt, és általában nem láthatják olyan közélről a gyűtemények gondjait, mint maguk az érintettek (más területek anyagi szükségleteit viszont naponként érzékelik), az elnökség többi tagja kivétel nélkül úgy vélekedett, hogy az adott helyzetben a szakmai szervezetnek önálló tényezőként kell megnyilatkoznia. Jóllehet Mányoki János álláspontját gyakran nem osztotta az elnökség (vagy nem maradéktalanul), érvei kivétel nélkül megfontolást érdemeltek, és a jövőben is kétség kívül elő fogják segíteni árnyalt vélemény-formálásunkat.

December elején magam is felkerestem Halász János debreceni alpolgármestert, a Parlament Kulturális Bizottságának alelnökét, kérve segítségét a költségvetés módosításában. Lévé, hogy az ellenzéki javaslatokat szinte automatikusan leszavazzák, már a Kulturális Bizottsághoz küldött levélnek is (amelyben egyszerre fordultunk a három parlamenti párthoz tartozó vezetőkhöz) az lett volna az értelme, hogy a módosítást a bizottság pártoktól független közös véleményeként próbáljuk meg elfogadtatni. Bizottsági egyetértés hiányában azonban a módosító javaslatot végül Halász János is beadta érdekünkben, ezért külön „ki kellett védenünk”, hogy a pápaiak, kalocsaiek és debreceniek által kérelmezett különféle módosítások nehegy egymást gyengítsék. December 6-án és 7-én azonban már arról kaptunk értesítést, hogy mindkét illetékes bizottságban elbukott a kezdeményezés. (Egyetlen szavazattal...)

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

Ezután gyakorlatilag és technikailag sem volt már esély a változtatásra, viszont minimális reményt még mindig fűzhettünk a „kiszavazó” képviselőkhez, illetve valami harsány üzenet célba juttatásához. Ezért először a kormányzó pártok képviselőinek informálására és befolyásolására törekedtünk. Ennek érdekében a világi szakmai szervezetektől is szereztünk támogató nyilatkozatokat. (Az Informatikai és Könyvtári Szövetségtől, illetve a MKE elnökétől Ásványi Iлона, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumától én szereztem meg a Hiller Istvánhoz címzett leveleket.) Ezek a levelek az egyházi gyűjteményekkel közösen folytatott állami programok, köztük a digitalizálás veszélyeztetésére is felhívták a figyelmet. Mivel Mátyási János a Kulturális Bizottságban történtek láttán már nem látta értelmét további „akciózásnak”, az Országgyűlés elnökéhez Berecz Ágnes az ORGYT elnökeként juttatta el gyakorlatilag ugyanazt a kérelmet, amelyet a Kulturális Bizottság is megkapott.

Egyik december 7-én kelt levelemben vettem föl először (az elnökség véleményét kérve), hogy talán virrasztást kellene tartanunk valamelyik debreceni templomban, a gyűjteményekért imádkozva. (Megjegyeztem, hogy ennek országosan, Szegedtől–Győrig, Egertől–Kálváriaig együttesen volna kellő hatása.) December 10-én jeleztem, hogy Debrecenből hamarosan felteszünk egy csomagot és egy szöveget az EKE listájára, amelyet végül (néhány kisebb technikai malőr elhárítása után) egyetlen kattintással, egy-egy megye valamennyi MSZP-s képviselőjéhez el lehetett juttatni. („A kedves olvasóink, kutatóink, barátaink, és mindazok, akiknek számít a magyar kultúra folytonossága ...” kezdetű levelet tömegesen juttattuk el szimpatizánsainkhoz, és a levélhez csatolt szöveget kapták meg a kormánypárti címzettek. Ez a csatolt szöveg lényegében azonos azzal, amit a Debreceni Református Kollégium Oratóriumában később 145-en a sajtó jelenlétében írtak alá.)

Püspökünkkel december 10-én tudtam beszélni, azonnal támogatta a gyűjtemények érdekében történő határozott fellépést. Ekkor még mind a tartalmi, mind a formai részleteket nyitva kellett hagynunk. Bölcskei Gusztáv egyetlen dologban volt bizonyos: amennyiben figyelmet óhajtunk keltetni, az országos sztrájkot is meg kell előznünk, nemcsak a befolyásolni kívánt parlamenti végszavazást. Ez azt jelentette, hogy december 14-ig gyakorlatilag négy napunk maradt a szervezésre, amelyből egy napot Pesten töltöttem (az OKGYK-ban meghirdetett december 11-i eseményen, amelyre nem jött el Csepregi András), másnap pedig vidéken nyitottam meg egy állandó kiállítást. Következésképpen nyilvánvaló, hogy csak az égiek közreműködésével sikerülhetett egy minden utólagos hírszteliséssel ellentétben méltóságteljes jogvédő eseményt szervezni több rádió és televíziós társaság részvételével, amelynek lényege egy rövid áhítatot követő nyilvános sajtótájékoztató volt. Bosák püspök úr mellett megjelent számos akadémikus, köztük az MTA Debreceni Akadémiai Bizottságának elnöke, alelnöke és főtárgya, sőt volt MSZP-s képviselő (szintén akadémikus, a KLTE korábbi rektora is), így a Hiller Istvánhoz juttatott levelünknek volt bizonyos súlya.

Szeretném megemlíteni, hogy a Reneszánsz év „bojkottjának” ötletét Baranya Péter vetette föl december 12-én kelt levelében, a 4 milliárdos támogatás miatti jogos felháborodásában. Első reakcióm az elutasítás volt, tekintettel arra, hogy szóban már megállapodtam Mikó Árpáddal, a Nemzeti Galéria reneszánsz kiállításának kurátorával, ezért tudattam az elnökséggel, hogy a döntés nem kötelezheti azokat az intézményeket, amelyek már „elígérkeztek”. Az ötlet azonban rendkívül jó kommunikációs fegyvernek tűnt, ezért az elnökség többsége rövid fontolgatás után támogatta az ötletet, melyet még 12-én tudattam Bölcskei Gusztávval, aki úgy reagált, hogy „na, ez biztosan hallható lesz.” Úgy is történt.

Az együttműködés megtagadására vonatkozó (korábban telefonban és levelekben egyeztetett javaslatát) az elnökség december 20-i budapesti ülésén egyetlen ellenszavazattal hivatalosan is megerősítette. A döntést abban a formában véltük elfogadhatónak, hogy az EKE elnöksége ajánlást tett a fenntartóknak az együttműködés megtagadására (hangsúlyozva, hogy nekünk többre nincs jogunk) azzal a korlátozó megjegyzéssel, hogy csupán valamennyi egyház közös, együttes fellépésének látjuk értelmét. (Ennek a korábbi kötelezettségvállalások miatt eleve nem sok esélye volt, viszont a kezdeményezéssel érzékeltetni tudtuk a baj nagyságát.) Természetesen az igennel szavazóknak is voltak vagy lehettek elvi és ízlésbeli fenntartásaik, de a távolmaradók, illetve az egyetlen nemmel szavazó sem állíthatja, hogy a történet kedvező hatás nélkül maradtak. A pályázati kiírásokban megjelenő százmilliók, illetve Csepregi András későbbi tevékenysége azt igazolják, hogy olykor a konfliktusokat kínos vonatkozásaikkal együtt is vállalnunk kell.

Csepregi András (az OKM Egyházügyi kapcsolatok titkárságának vezetője) szerepvállalásához egy december 17-i rádióadás is hozzájárult. A Klub Rádió egyik szírihangú munkatársa arról érdeklődött tőlem, hajlandó volnék-e egyenes adásban Csepregi András államtitkárral megvitatni a gyűjteményi finanszírozást. Ennyi nagylelkűségtől valóssággal elérzékenyültem, a kellemes női hang helyett azonban, minden átmenet nélkül, egy elfoglaltságáról ismert riporter, Orosz József kezdte kakukkos órára emlékeztetően ismételtetni, hogy „Nincs pénz, nincs műtárgy?”. Végül mégiscsak sikerült néhány érdemi információt eljuttatnom a hallgatókhoz, és főként elgondolkodtatnom a korrekt hangnemben megnyilvánuló államtitkárt. Elsősorban annak hangsúlyozásával, hogy amennyiben a szakminisztérium felelősséget érez a kulturális örökség iránt, az egyházi

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

vezetőket nem a gyűjtemények felszámolására kellene direkt pénzügyi módszerekkel ösztönöznie, hanem éppenséggel címzett támogatásokkal kellene biztosítani az intézmények jövőbeni feladatvállalását.

December végére elkészítettem egy állásfoglalást, amely fenntartóinkat közös álláspont kialakítására ösztönözheti, és felhívja a figyelmet arra, hogy a 2005. évi finanszírozásnál csekélyebb összeg nem változtat érdemben a sorsunkon. A szövegen az elnökség több tagja néhány szavas változtatást javasolt, melyeket beépítettem. (A szöveg a Hírlevél internetes változatában lesz olvasható.)

A január 14-i elnökségi ülésen Mányoki János elnökünk hivatalosan is lemondott, lépésének indoklása jól ismert a tagság előtt. Már az elnökségi ülés előtt telefonüzenetet kaptam egyik teológiai tanárunktól, aki aláírta a miniszternek címzett Oratóriumi tiltakozást, amely Csepregi Andrásához került. (Tanárunk Nyíregyházáról régóta ismerte Csepregi Andrást.) Az üzenet azt a szokatlan kérdést tartalmazta, hogy hajlandó volnék-e őt január 15-én Debrecenben fogadni, mert Nyíregyházán vizsgáztat, délután tér vissza Budapestre. Természetesen igent mondtam, majd közvetítőnk útján megérdeklődtem, hogy nem venné-e rossz néven, ha az EKE elnökségének több tagját is meghívnánk. (Sőt, megkísértem magát az elnökségi ülést is Debrecenben tartani, de ez, részben közlekedési okokból, meghiúsult.) Ezután arra törekedtem, hogy egy felekezeti is reprezentatív elnökségi csoport fogadja a vendéget, azonban néhányan a távolságra, mások az „interregnumra”, a találkozó félhivatalos jellegére vagy elvi ellenérzésekre hivatkozva nem kívántak megjeleni. Így végül a négy református egyházkerület gyűjteményi igazgatói vettek részt egy kifejezetten jó szellemű megbeszélésen. (A szöveg a Hírlevél internetes változatában lesz olvasható.)

Ide tartozik még Kaján Imre írása a január 19-i Népszabadságból, amelyre két munkanapon belül a szerkesztőségnél volt a válaszom, de csak a február 6-i számban közölték, figyelmen kívül hagyva megállapodásunkat, amelyben a cím azonos betűméretű szedését is kikötöttem. Az utolsó érdemi információ Csepregi András telefonhívása volt, amelyből kiderült, hogy a Minisztériumban azon dolgoznak, hogy javítsák az egyházi gyűjtemények feltételeit. Erről a beszélgetésről március 19-én a „gyűjteményi helyzet pillanatnyi állása” címmel adtam tájékoztatást az EKE levelező listáján. (Mielőtt túlzott reménykedésbe ringatnánk magunkat, látnunk kell, hogy a gazdasági feltételek az egy évvel ezelőttihez képest is romlottak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy politikai akarat esetén ne állna rendelkezésre a helyzetünk konszolidálására alkalmas összeg akár százszorosa is.)

Végezetül szeretném hangsúlyozni, hogy a párbeszéd kollektív műfaj, amelynek során egyetlen szó egész gondolatsort indíthat el. Persze az eredmény nem mindig van teljes összhangban a kezdeményező eredeti szándékával. Ami történt, azt együtt tettük, és amit végül el fogunk érni, azt együtt érhetjük el. Az elnökségnek, mint testületnek a hatása az egyéni szerepvállalások mögött is gyakran érzékelhető, másrészt azok az elnökségi tagok is lendületet adtak vagy fordulatot hozhattak, akik nevét fentebb ritkán vagy egyáltalán nem említettem.

Gáborjáni Szabó Botond

2007. december 7.
MOKKA-R közgyűlés
Budapest, OSZK

Habent sua signa libelli...

A MOKKA-R Tagozat közgyűléséhez először kapcsolódik régi könyves konferencia – a szervezők szerint hagyományteremtő szándékkal: átvéve az OSZK által eddig évente rendezett régi könyveket őrző könyvtárak konferenciáinak funkcióját.

Keveházi Katalin, a MOKKA-R Tagozat elnöke köszöntőjében a rendezvény címére utalt, mely szerint az előadások ezúttal a könyvek külsődleges jegyeivel foglalkoznak: nyomdászjelvényekkel, kiadói szimbólumokkal, possessorokkal.

Négy előadást hallottunk, elsőként **V. Ecsedy Judit: Nyomdász- és kiadói jelvények Magyarországon a XVIII. században** címmel számolt be kutatásairól. Célja a teljes számbavétel, melyhez az állandóan használt könyvdiszketek is besorolja – ugyanis a magyar nyomdászok között nem volt általánosan elterjedt a

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

nyomdászjelvény használata. Magyarországon ebben a korban a nyomdai és kiadói tevékenység a legtrikábban vált szét, ezért lehet együtt említeni a kettő jelképeit. Bemutatta a jellemzőbb formákat: a kalligrafikus monogramokat, a fa-ábrázolásokat, a könyvnyomtatás eszközeit ábrázoló és az allegorikus tájakat megjelenítő jelvényeket, szebbnél szebb példákkal, különféle változatokban. Ismertette az ábrákhoz kapcsolódó, szalagokban megjelenő jelmondatokat is.

Viskolcz Noémi témája volt: **Matthaeus Cosmerovius, a magyarok nyomdásza Bécsben a 17. században.**

A Lengyelországból bevándorló Cosmerovius (1606-1674) nyomdája szokatlanul hosszú ideig, 34 évig működött Bécsben. Vele egy időben 3-4 nyomda is működött itt, közöttük ő jelentette meg a legtöbb művet, általában 3-400 példányban. 12 magyar nyelvű kiadvány, 50 RMK, 20-30 egyéb magyar vonatkozású könyv megjelenése fűződik nevéhez. Magyar megrendelői (főként Nádasdy Ferenc, Batthyány Ádám, Zrínyi Miklós) mindig magas színvonalú, gondosan szedett nyomtatványt kaptak, hiszen a nyomdász kifogástalan magyar betűkészlettel dolgozott, de nemcsak ezért fordultak hozzá. A bécsi mester hiányt pótolta: ez időben a főúri pártfogású nyomdák már nem működtek a Dunántúlon, a nagyszombati csak az egyetemet szolgálta ki, a pozsonyi jezsuita nyomdában pedig a század 40-es éveitől akadozott a kiadás.

Oláh Róbert **Egy koraiújkori lelkési könyvtár részleges rekonstrukciójáról** beszélt: **Püspöki Süllye János kötetéről a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárában.** A 16-18. századból csak 40 diák könyvjegyzéke ismert, holott ennél sokkal több peregrinus magyarról tudunk, ám a források jórészt feltáratlanok. Remélhetőleg a MOKKA-R működése lendületet ad a possessor-kutatásnak is, hiszen a koraiújkori szellemi áramlatok csak a könyvjegyzékek ismeretében vizsgálhatók hitelesen. A debreceni Nagykönyvtár pl. legalább száz értelmiségi könyvgyűjtemény darabjait őrzi. Püspöki Süllye János (1681-1760) mezőtúri lelkész már diákként megvette könyvtárának első darabjait, majd hazatérve valószínűleg a debreceni nyomda nagykörösi és kecskeméti lerakatai voltak beszerzési forrásai. A korra jellemző volt a használt könyvek nagy forgalma is, bőven vásárolt hagyatékokból. Halála után könyvtárának egy részét özvegye elárvereztette, más része fiához került. A kb. 100-200 kötetes gyűjtemény (ami 200-300 mű lehetett) lelkési szakkönyvtár jellegű volt, tulajdonosa leginkább azokat a köteteket forgatta, amelyek mindennapi munkájához nyújtottak segítséget.

Simon Melinda **A magvető alakja a nyomdászjelvényekben** címmel tartott előadást. Ismertette azt a kevés ikonográfiai szakirodalmat, ami ma fellelhető: egy angol és egy olasz nyelvű munkát (utóbbi a baglyokról szól), egy spanyol könyvet az alkímia szimbolikájáról. A nyomdászjelvényekről inkább területi feldolgozások születtek eddig (pl. egy városhoz kötődve), nem szimbólumokhoz kapcsolódók. A magvető bibliai példázatának képi megjelenítése kódexek keretdíszében, óraskönyvek iniciáléiban jelenik meg először. Később kalendáriumokban bukkan fel, de már nem példázatként, hanem mint munkaábrázolás. Kiadói jelvényekben mint példázat jelenik meg, néha az isteni jelenlét szimbólumaival együtt, „Amint vetsz, úgy aratsz” típusú jelmondatok társaságában. Sokszor mint mellékalak látható a horgony vagy a reményt jelképező nőalak mellett. A 20. században ismeretterjesztő kiadók (pl. Paul Parei) logóvá egyszerűsödött jelvényeként találkozunk vele. A budapesti Magvető Kiadó emblémáját Medgyessy Ferenc kispasztikája ihlette. Móríc Zsigmond kérte fel a művészt, hogy készítsen belőle rajtot, ezt a kiadó egészen a rendszerváltozásig használta.

A konferencia előadásai a MOKKA-R honlapján olvashatók lesznek, és egy nyertes NKA-pályázat segítségével tanulmánykötet is készül. Reméljük, hogy az előadásokhoz kapcsolódó pompás képanyagból minél többet láthatunk viszont!

-- -- -- -- --

Délután a program a MOKKA-R Tagozat éves közgyűlésével folytatódott, ahol a tagkönyvtárak képviselői egyhangúlag újraválasztották a vezetőséget: elnök Keveházi Katalin, projektszervező Hegyi Ádám.

Violáné Bakonyi Ibolya

2008. január
Heinrich Heine digitálisan¹
Interjú

1 Megjelent a DAAD Letter 3/07. számában.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

Claudia Lux² nagyobb megbecsülést akar szerezni a könyvtáraknak

Claudia Luxsal³ arról beszélgetett Horst Willi Schors, hogy a jövőben a könyvtárak, mint képzési és művelődési intézmények, milyen szerepet kapjanak a digitális korszakban, milyen politikai keretfeltételek szükségesek, és milyen előnyökkel rendelkeznek a régi könyvek.

A nyilvános könyvtárak – összehasonlítva a múzeumokkal – miért mostohagyermekai a kultúrpolitikának?

Egyrészt a múzeumokban gyakran ragyogó megnyitók zajlanak, amelyen örömmel jelennek meg az emberek. Másrészt sok politikus nem tudja, hogy mi megy végbe ma egy könyvtárban. Ráadásul sokakban elavult ifjúkori kép él. Azt gondolják, hogy az internet felváltotta a könyvtárakat. Nem tudják, hogy az internet számára számos adatot és dokumentumot a könyvtárak bocsátanak rendelkezésre. Sok felhasználó számára az internet még csak a könyvtárakban érhető el. A világszövetség elnökeként ezért az a célom, hogy a könyvtárak témáját a tartsa napirenden a politika. Végeredményben a könyvtárak központi szerepet játszanak a tanulók és a felnőttek képzésében, művelődésében. Ezen kívül szerepet játszanak a társadalom számos területén is (pl. a bevándorlók vagy a kisebbségek integrációjában). A könyvtár ezenkívül fontos információ-forrás a gazdaság, valamint a kis- és középvállalkozók számára.

Egy-egy város gyakran használt intézményei a könyvtárak. Mindezeket sokkal érthetőbbé, világosabbá kell tennünk, és új képet kell a könyvtárakról bemutatnunk.

Szükségesnek látja egy olyan könyvtári törvény megalkotását, amely a közösség kötelező feladatává teszi a könyvtár működtetését?

Igen, ez feltétlenül szükséges. Egy településen a költségvetés készítői nem mondhatják: Nem támogatjuk tovább a könyvtárat, hiszen nem törvényi előírás és feladat. A pénzelosztókat jobban kötelezni kéne arra, hogy tekintetbe vegyék a könyvtárak nyilvános feladatait. Magától értetődőnek kellene lennie annak, hogy minden tervezésnél – a szűkebb értelemben vett művelődési területeken kívül is – megkérdezzék: milyen szerepet játszhat ebben a mi könyvtárunk. A skandináv országokban vagy az USA-ban ezt így teszik. [...]

2 Claudia Lux 1950-ben született Gladbeckben, tanulmányait Bochumban, Berlinben és az USA-ban végezte. 1974-1976 között DAAD-ösztöndíjas volt Kínában. A társadalomtudományi diploma és a sinológiai doktorátus után a berlini Staatsbibliothekban szerzett magasabb könyvtári kiképzést, ahol a sinológiai szakterület referenseként tevékenykedett. A Senatsbibliothek igazgatója, majd 1997-ben a berlini Zentral- und Landesbibliothek főigazgatója lett. Legnagyobb szakmai sikerének azt tartja, hogy a berlini fal leomlása után egyesítette a részekre osztott berlini városi könyvtárakat. 2006-tól a Humboldt Egyetemen a könyvtár- és informatikatudomány tiszteletbeli professzora. Mielőtt 2007-ben az IFLA elnökévé választották, a Német Könyvtári Szövetség elnöki tisztét látta el. A Frankfurter Allgemeine Zeitung a következőképpen jellemzi Claudia Luxot: „a könyvtárak világszerte ismert fő lobbistája”.

3 A berlini Zentral- und Landesbibliothek főigazgatója, a 150 országból 1500 taggal rendelkező IFLA új elnöke, hajdani DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) ösztöndíjas.

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

A könyvtárak gyakrabban jelennek meg kulturális játékként, s kevésbé úgy, mint művelődési (képzési) eszköz?

Németországban a művelődést (képzést) és a szórakozást gyakran különböző területeknek tekintik. Régi szétválasztása ez a „komolynak” és a „szórakoztatónak”. A könyvtárak e kettőt már régóta összekapcsolták. Ez a mi erősségünk. Igaz azonban, hogy nem megfelelően használják ki a könyvtárakat a művelődési (képzési) célokra. Gondolok itt pl. a nemzetközi Pisa-felmérés eredményeire, amely a német iskolások olvasási teljesítményéről az egyik legrosszabb bizonyítványt állította ki. Ez nemcsak az iskolák, hanem a könyvtárak felé is jelzés: fejlesszék az olvasási készséget, és az olvasás okozzon élvezetet is.

A könyvtárak felkészültek a digitális korszakra?

A mi intézményeink felkészültek már. Adatbázisokban kutatunk, elektronikus katalógusokkal rendelkezünk. A könyvtárosok bekapcsolódtak az interneten való keresésbe és tájékoztatásba. Ezekben mi egy lépéssel előbbre tartunk, mint a társadalom egyéb intézményei.

A társadalomban digitális szakadék képződött az új médiumok használói és nem használói között?

Igen – nemcsak világszerte, hanem Európán belül, sőt az egyes városokon belül is. Akinek nincs anyagi vagy más okok miatt hozzáférése a digitális világhoz, az kirekesztődik. A könyvtáraknak egyik feladata éppen az, hogy ingyenesen lehetővé tegyék és segítsék a digitális tartalmakhoz való hozzáférést. Ehhez a hozzáféréshez nemcsak a művelődés miatt, hanem a demokratikus állampolgári jogok miatt is szükség van. Gondolok itt pl. a digitális államra, a világhálón elérhető és letölthető űrlapokra stb. A könyvtárosok naponta közreműködnek az efféle munkákban.

De nekünk is számolnunk kell a társadalomban végbemenő változásokkal. Korábban az volt a cél, hogy saját munka- vagy kutatószobával rendelkezünk. A mai mozgékony társadalom tagjai szívesebben dolgoznak nyilvános terekben a saját laptopjukkal. A könyvtáraknak tehát vonzó helyiségekkel kell rendelkezniük, olyanokkal, amelyekben az emberek fesztelenül tartózkodhatnak, eközben azonban nem kell fogyasztaniuk. Amikor látjuk, hogy Singapurban vagy a skandináv országokban hogyan néznek ki a könyvtárhelyiségek – nagyon nyugodt, nagyszabású terek, hosszú nyitvatartási idővel –, akkor itt, Németországban, még hosszú út áll előttünk.

Milyen tulajdonságokkal kell rendelkezniük a könyvtárosoknak?

Nagyon rendszerezetten kell gondolkodniuk, és kreatívan kell dolgozniuk. És ez semmiképpen sem megy anélkül, hogy ne okozzon örömet nekik a digitális világ. Beszélhetünk a hosszútávú digitális megőrzésről vagy a nagy adatbázisokról. De szó eshet a hagyományos médiumokkal való kapcsolatról is, gondoljunk csak a savak által a könyvekben előidézett romlásra, pusztulásra. Valójában a könyvtárosok nemcsak a könyvek alakját, hanem tartalmát is kezelik. Ez különböztet meg minket a telekommunikációs szakemberektől.

A jó régi könyvek azért még megőrizték hatásukat, vonzerejüket?

Igen, mert sok ember nagyon könnyen foglalkozhat velük, és minden helyen használhatja őket. Ha nem szeretnék a könyveket elkoptatni, akkor a laptopon mindig és mindenhol (még a strandon is) lapozhatnak a szövegekben. A könyvek olvashatóak a képernyőn is. Látjuk, hogy a fiatalok már másképpen olvasnak: nem soronként, hanem az egész szövegtömböt ragadják és értik meg.

Melyik az Ön kedvenc könyve?

Heinrich Heine: *Das Buch der Lieder* (Dalok könyve).

És ezt Ön legszívesebben a képernyőn olvassa?

Be kell vallanom, hogy legszívesebben fotelben ülök, és kézbe veszem a könyvet. Ehhez járul még egy csésze kávé. Összegyűjtöm ennek a könyvnek a szép formájú, illusztrált kiadásait. A megjegyzések és magyarázatok

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

pedig olvashatóak emellett a képernyőn. Ez így történik ma a könyvtárakban is: könyv és képernyő egymás mellett léteznek, csak meg kell találni a helyes használat módját.

(fordította H. G.)

2008. március 14.

MELTE-EKE-EME találkozó

Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

G. Szabó Botond tájékoztatása

Kedves Kollégák! Ma délelőtt, (március 14-én) találkoztak Debrecenben a különböző egyházi gyűjteményi ágak vezetői. A MELTE részéről Janka György elnök és Szabadi István titkár, az egyházi muzeológusok képviselőiben Harmati Béla László elnök és Kertész Botond titkár, az Egyházi Könyvtárak részéről Gáborjáni Szabó Botond elnök. (Ezúton szeretném azt is jelezni, hogy az EKE titkári feladataira mind személyes rátermettségére, mind a budapesti ügyintézés gyakorlati kívánalmaira tekintettel Orosz Annát, a Ráday Gyűjtemény munkatársát fogom javasolni.)

A tanácskozáson megállapodtunk abban, hogy jelenlegi nehéz helyzetünkben rendszeresen egyeztetjük lépéseinket, és minden vonatkozásban keressük a szorosabb együttműködést. A különböző egyházi szervezetek elnökségei a jövőben képviseltetni fogják magukat a testvér szervezetek rendezvényein. Elégedetten idéztük fel, hogy a világi testvérszervezetek (MKI, IKSZ, Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma) Hiller Istvánhoz címzett leveleikben írásban is kifejezték szolidaritásukat, és a világi levéltárosok választott tisztségviselői is több ízben jelezték, hogy amennyiben sorsunkat érintő újabb döntések közelednek, készek a Minisztériummal ismertetni mellettünk szóló érveiket, és a szélesebb közvélemény előtt is kifejezni támogatásukat.

E sorok írója ismertette az Egyházi Kapcsolatok Titkársága vezetőjének néhány nappal korábbi telefonhívását, amelynek során Csepregi András tudatta, hogy a 2009. évi költségvetés általa készített első változata 800 millió, a 2010. évi terv pedig 850 millió forintot tartalmaz az egyházi közgyűjtemények támogatására. Nyomatékosan felhívom a kedves kollégák figyelmét arra, hogy ez az öröndetes bejelentés csupán egy biztató kezdet, és távol még a cél. A költségvetés összeállításánál ugyanis a legnagyobb súllyal mindig a pénzügyi szakemberek érveit mérlegelik, tehát semmi okunk nincs arra, hogy helyzetünk enyhítésére, nehézségeink ismertetésére tervezett lépéseinket elnapoljuk. Júniusban már nagy valószínűséggel a szakminiszterek által is jóváhagyott tervezetek lesznek, ezután valamivel több okunk lehet az elégedettségre, biztosat azonban csak a költségvetés megszavazása után tudhatunk.

Bár a korábbi szakirodalom alapján ez a lehetőség a Minisztériumban is felmerült, jelenlegi válságos helyzetünk nem alkalmas arra, hogy az egyházi gyűjteményeken belül elkülönítsünk egy „elit” intézményi kört és egy szerényebben finanszírozott „második vonalat”. (Egy ilyen osztályozás a kellenél jobban megosztaná a tagságot, és szemmel láthatólag a Minisztérium apparátusát is visszaretteníti egy ilyen döntés felelőssége, majdnem annyira, mint egy közgyűjteményi normatíva kidolgozása.) Csepregi Andrással folytatott telefonbeszélgetésem során „elnöki magánvéleményként” azt az álláspontot képviseltem, hogy a sok munkatársat alkalmazó, nagy forgalmú, és bizonyos tudományos vagy örökségvédelmi szempontból kiemelkedő intézmények esetleges többlet támogatását a 2005. évi „status quo” helyreállítása után volna érdemes kidolgozni, amennyiben az erre szolgáló többlet források egyáltalán rendelkezésre állnak.

A levéltári és múzeumi kollégák felhatalmazták az EKE elnökét, hogy a Közgyűjteményi Főosztály vezetőjével, Vigh Annamáriával két hét múlva tervezett találkozásán kérjen időpontot a három elnökkel történő minisztériumi egyeztetésre, szakmai és finanszírozási kérdésekben. (A főosztályvezető asszony – múzeumi témában – április első napjaira jelezte debreceni látogatását.) Természetesen az EKE elnöksége keresni fogja az alkalmat Skaliczki Judittal egy kifejezetten könyvtári kérdésekben történő egyeztetésre.

Amint erről korábban már beszámoltam, Lakatos Andor kalocsai levéltáros kollégánk kezdeményezésére Bábel érsek úr kihelyezett ülésen fogadná a Parlament Kulturális Bizottságát. Bölskei püspök úr elvállalta, hogy ebből az alkalomból a református egyházat a legmagasabb szinten képviselje, a Debrecenben megjelent evangélikus kollégák szintén bizonyosak abban, hogy egyik püspökük elfogadja a meghívást. Javasoltam a Gyűjteményi Tanácsok (Varga Lajos püspök, Ásványi Ilona, Berecz Ágnes, Hubert Gabriella) bevonását, mindhárom szakmai szervezet kellő jelenlétének biztosítását, végül (országgyűlési képviselők megkeresésével) a költségvetési viták szempontjából optimális időpont kijelölését. Ez a találkozás

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

együttal megfelelő alkalmat adhat szakmai eredményeink ismertetésére is, vigyáznunk kell azonban az információk optimális mennyiségére. (A kevesebb gyakran több, de az elhangzottakat szükség esetén kiegészíthetjük adatokban gazdag dossziék átadásával. Én személy szerint jobban bízom az egyetlen oldalon is elférő információk hatékonyságában.)

Ismételten hangsúlyoztuk az egyházi és világi sajtó rendszeres informálásának, az egyházi szerkesztőségek bevonásának szükségességét. Minden kollégát kérünk, személyes kapcsolatait és a helyi lehetőségeket kihasználva, találjon segítőt a helyzetünkről való gyakori tájékoztatás érdekében. A döntéshozók előtt igenis számít az, hogy az egyházi sajtó foglalkozik-e nehézségeinkkel. Ezen túl el kell oszlatnunk azokat a félreértéseket, amelyek szerint az egyházi gyűjtemények támogatottsága bármiben is az államiakéhoz volna hasonlítható. Végezetül szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy olyan településeken, ahol Tourinform Iroda működik, ahol az egyházi kulturális kínálat az idegenforgalom jelentős tényezője (Eger, Sopron, Pannonhalma, stb.), hogy az idegenforgalomban érintett vállalkozások és a helyi Tourinform Iroda véleménye ugyanolyan súllyal eshet latba gazdasági döntéshozók körében, mint a világi szakmai szervezeteké az OKM-ben. Ez ügyben a három szervezet elnöksége csak annyit tehet, hogy az egyesülések tagsága elé tárja, hogy egy-egy adott esetben milyen eredménnyel járt a kapcsolatok felvétele, a támogatás kérése, tehát önálló kezdeményezés szükséges.

Áldott ünnepeket kívánva: Gáborjáni Szabó Botond

2008. március

Megállapodás az EKE és az MKE között

A világi testvér-szervezetekkel való együttműködés folytatásának és megerősítésének újabb fejezeteként Bakos Klára, a MKE elnöke és G. Szabó Botond, az EKE elnöke a következő megállapodást írták alá:

"Az „együttlib” = „E-Lib” valamennyi könyvtári szakmai civil szervezet közös fórumaként, kerekasztalaként működő struktúra, amely nyitott, bármilyen új szerveződésű könyvtári szervezet számára elérhető érdekegyeztető fórum, és amelyet elképzelésünk szerint rotációs elv alapján irányítanak a benne résztvevő szervezetek.

Fő tevékenysége / küldetése:

- a könyvtártípusok sajátos szakmai kérdései felett álló, ágazatközi, szakmapolitikai kérdések megvitatása és az ezeken való állásfoglalás kialakítása;
- az országos szakmai konzorciumok működésének koordinálása. Ebben a vonatkozásban az OKM ágazati irányítás partner szervezete kíván lenni.

Működésének felülete az Internet, a rajta kialakított közös levelezőlista, e-mail, személyes kapcsolat.

Természetesen az „Együttlib” (E-lib) tömörülés több csatorna párhuzamos működtetését tervezi az együttműködésében. Így működtet:

- Online számítógépes hálózatot, erre képzést szervez;
- Közread értesítőnek nevezett hírlevelet, aktuális hírekkel;
- Elsősorban jogi ismeretek átadására jogértelmezési fórumot működtet;
- Önkénteseket alkalmaz és léptet be a rendszerbe a nyugdíjas könyvtárosokból;
- Regionális rendezvényeket, programokat és akciókat szervez elsősorban az ágazati stratégia tervezése és végrehajtása értékelése témakörben;
- Levelező listát működtet;
- Honlapon teszi elérhetővé híreit, dokumentumait, az egyeztetésre jelölt dokumentumokat, tevékenysége dokumentumait;
- Szakértői csoportokat működtet, ezek műhelymunkájához feltételeket biztosít;
- Közös lobbizási tevékenységet végez;
- Közös információs bázist épít közös képzéssel, érdekérvényesítő képzéssel;
- Közös érdeksérlelmi jelzőrendszer kiépítését célozza meg.

Cselekvési terv:

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülete
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

Az egyes szakmai szervezetek stratégiáiból kiemelve az E-Lib tömörülés stratégiai tervének elkészítése:

- E-lib honlap létrehozása;
- E-Lib jogértelmezési fórum létrehozása;
- E-Lib érdeksérlemi jelzőrendszer felállítása;
- E-Lib hírlevél szerkesztésének megkezdése, kéthavonkénti publikálása;
- E-Lib levelezőlista létrehozása;
- E-Lib lobbitevékenység megkezdése;
- E-lib speciális munka egészségügyi és foglalkoztatáspolitikai tevékenység megkezdése;
- E-Lib szakértői csoportok felállítása;
- E-Lib dokumentumtár kialakításának megkezdése."

2008. február–március

Tájékoztatók a TÁMOP és TIOP keretében működő könyvtári konstrukciókról

A könyvtári konstrukciók jelenlegi helyzete az ÚMFT-pályázatok rendszerében

Az OKM Könyvtári Főosztálya folyamatosan tájékoztatja a különböző könyvtártípusok vezetőit a pályázatokról. Az alábbi összefoglalás Skaliczky Judit, Bánkeszi Katalin és Balogh Annamária előadásait felhasználva készült.

A pályázatokkal kapcsolatban a következőkre kell figyelniünk:

1. El kell készíteni a pályázatokra vonatkozó szakmai koncepciót;
2. Meg kell keresni az együttműködéshez, a konzorciumok kialakításához a lehetséges partnereket;
3. Az a könyvtár, amelyik nem vesz részt az EU-s pályázatokon, az elkövetkező négy-öt évben, a későbbiekben kihull a korszerűség rostáján;
4. Az EU nem támogatja a kulturális területek önálló fejlesztését, ezért a könyvtári programok a TIOP 1. „Az oktatási infrastruktúra fejlesztése” és a TÁMOP 3. „A minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek” prioritás körébe kerültek – a könyvtáraknak tehát ebben a keretrendszerben: a közoktatás kontextusában kell saját pályázati koncepcióikat kidolgozni, kialakítani (ehhez érdemes a hívószavak és kifejezések megismerése érdekében elolvasni a TÁMOP és TIOP operatív programok oktatásra vonatkozó részeit);
5. A kedvezményezettek köre kinyílt a korábbiakhoz képest (TÁMOP 3.2.4.: valamennyi magyarországi könyvtár és könyvtári szolgáltatást nyújtó szervezet; TIOP1.2.3.: nyilvános könyvtárak);
6. A pályázatok kiírási határideje a TIOP 1.2.3. esetében 2008. második negyedév vége; a TÁMOP 3.2.4. esetében 2008. harmadik negyedév vége (a TIOP Tudásdepó Expressz pályázat előkészítő munkacsoportja 2008. március 25-én megkezdte munkáját, április közepére elkészül a pályázati kiírás első változata, amelyet társadalmi vitára bocsátanak; a TÁMOP PEMCS munkája májusban kezdődik);
7. A fejlesztések az egész stratégiai időszakra végiggondolhatók, csatlakozni lehet az országos kulturális fejlesztési tervekhez, az oktatási terület fejlesztési elképzeléseihez lehet illeszteni a könyvtári fejlesztéseket a minőségi váltás érdekében;
8. Az országos digitalizálási programokban (KMOP 4.6.2, TÁMOP 3.1.2/C, TÁMOP 3.2.10) fontos koordinációs szerepet játszik az Országos Széchényi Könyvtár. A program szakmai előkészítési részében, a teljes közgyűjteményi területre vonatkoztatva – felmérések segítségével –, arra kell választ

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülete
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

V. évfolyam

2008/1. sz.

kapnunk: 1. milyen digitalizált tartalmak állnak már rendelkezésre; 2. mit kell újonnan digitalizálnunk (elsősorban: ami unikális, ill. ami helyi vonatkozású, amire helyi igény van). A válogatás szempontja is kettős: 1. mire lehet szüksége az oktatásnak; 2. milyen unikális dokumentumokat kell digitalizálni. A digitalizálási program megvalósításához az OSZK részletes módszertani útmutató készítésével nyújt komoly segítséget (szerzői jogi szempontok, szabványosítási kérdések, technológiai háttér, metaadat-struktúra, hosszútávú elérés biztosítása stb.), és biztosítja a folyamatos konzultáció lehetőségét;

9. A pályázatok ún. ütemezett finanszírozásúak (ez tehát nem elő- és nem utófinanszírozás), az esetleges előlegek összegeiről a PEMCS-ek döntenek;

10. Új könyvtári épületek építését az EU nem támogatja, de épület-felújításra, berendezésekre stb. meg lehet találni a pályázati lehetőségeket a könyvtári konstrukciók egyes kiírásaiban (új épület: AGORA; ÚMVP integrált közösségi szolgáltató terekre vonatkozó pályázat);

11. A pályázati összegek 5 százaléka a megvalósítandó programok menedzselésére fordítható (konzorciumi szinten külön személy vehető fel a feladatra);

12. a pályázatok kiírása után két hónap áll rendelkezésre a beadáshoz, a pályázatok magyar nyelven készülnek;

13. Balogh Anna Mária, a Könyvtári Főosztály vezető tanácsosa előadásának prezentációja elérhető és letölthető a Könyvtári Intézet honlapján: <http://www.ki.oszk.hu/107/download.php?view.299>.

Kérjük az EKE valamennyi könyvtárát és könyvtárosát, amennyiben az EKE Hírlevélben helyi vagy országos eseményekről szóló tudósítást vagy egyéb cikket szeretnének közölni, szíveskedjenek elküldeni a következő címekre:

gszabo@silver.drk.hu

és

gabriella.hubert@lutheran.hu.

